

Udskrift af dombogen

D O M

afsagt den 26. april 2019

Retten nr. 8-2269/2018

Politets nr. SØK-91250-00001-16

Anklagemyndigheden

mod

Nedrivningsaktieselskabet J. Jensen

cvr-nummer 26818583,

cpr-nummer , og

cpr-nummer

Anklageskrift er udarbejdet den 2. november 2018.

Nedrivningsaktieselskabet J. Jensen, og
er tiltalt for

1.

Nedrivningsaktieselskabet J. Jensen

overtrædelse af konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 4, jf. § 6, stk. 1, jf. stk. 3,

ved i perioden fra den 8. juni 2011 til den 16. juni 2011 forsætligt eller groft uagtsomt at have indgået aftaler eller samordnet praksis mellem virksomheder i samme omsætningsled, der direkte eller indirekte havde til formål eller følge at begrænse konkurrencen, idet på vegne af tiltalte i forbindelse med tiltaltes afgivelse af tilbud den 15. juni 2011 stort eksklusive moms kr. på underentreprisen ”nedrivningsarbejder” til hovedentreprenør Sylvest VVS A/S på projektet ”Fredensborg Slot Helhedsplan” med fra underentreprenør Søndergaard Nedrivning A/S, hvis sag behandles særskilt, udvekslede oplysninger om priser og andre vilkår for underentreprisen.

2.

Nedrivningsaktieselskabet J. Jensen

overtrædelse af konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 4, jf. § 6, stk. 1, jf. stk. 3,

ved i perioden fra den 6. juni 2011 til den 24. juni 2011 forsætligt eller groft uagtsomt at have indgået aftaler eller samordnet praksis mellem virksomheder i samme omsætningsled, der direkte eller indirekte havde til formål eller følge at begrænse konkurrencen, idet på vegne af tiltalte i forbindelse med tiltaltes afgivelse af tilbud den 24. juni 2011 stort eksklusive moms kr. på underentreprisen ”nedrivningsarbejde” til hovedentreprenør Skana Entreprise A/S på projektet ”Amager Hospital, bygning 6 og 7” med fra underentreprenør Søndergaard Nedrivning A/S, hvis sag behandles særskilt, udvekslede oplysninger om priser og andre vilkår for underentreprisen.

3.

Nedrivningsaktieselskabet J. Jensen

overtrædelse af konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 4, jf. § 6, stk. 1, jf. stk. 3.

ved i perioden fra den 27. september 2011 til den 5. oktober 2011 forsætligt eller groft uagtsomt at have indgået aftaler eller samordnet praksis mellem virksomheder i samme omsætningsled, der direkte eller indirekte havde til formål eller følge at begrænse konkurrencen, idet på vegne af tiltalte i forbindelse med tiltaltes afgivelse af tilbud den 4. oktober 2011 stort eksklusive moms kr. på underentreprisen ”nedrivningsarbejde” til hovedentreprenør Adserballe & Knudsen A/S på projektet ”Ellebjerger Skole” med fra underentreprenør Søndergaard Nedrivning A/S, hvis sag behandles særskilt, udvekslede oplysninger om priser og andre vilkår for underentreprisen.

4.

Nedrivningsaktieselskabet J. Jensen

overtrædelse af konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 4, jf. § 6, stk. 1, jf. stk. 3.

ved i perioden fra den 1. december 2011 til den 14. december 2011 forsætligt eller groft uagtsomt at have indgået aftaler eller samordnet praksis mellem virksomheder i samme omsætningsled, der direkte eller indirekte havde til formål eller følge at begrænse konkurrencen, idet på vegne af tiltalte i forbindelse med tiltaltes afgivelse af tilbud den 14. december 2011 stort eksklusive moms kr. på underentreprisen ”nedrivningsarbejde” til hovedentreprenør Jakon A/S på projektet ”DTU 115” med fra underentreprenør Søndergaard Nedrivning A/S, hvis sag behandles særskilt, udvekslede oplysninger om priser og andre vilkår for underentreprisen.

5.

overtrædelse af konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 1, jf. § 6, stk. 1, jf. stk. 3, jf. straffelovens § 23.

ved i de i forhold 1 - 4 beskrevne perioder i sin egenskab af ledende medarbejder hos Nedrivningsaktieselskabet J. Jensen under de i forhold 1 - 4 beskrevne omstændigheder forsætligt eller groft uagtsomt ved tilskyndelse, råd eller dåd at have medvirket til, at underentreprenør Nedrivningsaktieselskabet J. Jensen indgik aftaler, samordnet praksis eller vedtagelse mellem virksomheder i samme omsætningsled om priser, avancer eller lignende for salget eller videresalget af varer eller tjenesteydelser, opdeling af markeder eller kunder eller koordinering af bud, der direkte eller indirekte havde til formål at begrænse konkurrencen.

6.

overtrædelse af konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 1, jf. § 6, stk. 1, jf. stk. 3, jf. straffelovens § 23.

ved i de i forhold 1 - 4 beskrevne perioder i sin egenskab af ledende medarbejder hos Nedrivningsaktieselskabet J. Jensen under de i forhold 1 - 4 beskrevne omstændigheder forsætligt eller groft uagtsomt ved tilskyndelse, råd eller dåd at have medvirket til, at underentreprenør Nedrivningsaktieselskabet J. Jensen indgik aftaler, samordnet praksis eller vedtagelse mellem virksomheder i samme omsætningsled om priser, avancer eller lignende for salget eller videresalget af varer eller tjenesteydelser, opdeling af markeder eller kunder eller koordinering af bud, der direkte eller indirekte havde til formål at begrænse konkurrencen, idet tiltalte vidste eller burde have vidst, at der var udvekslet oplysninger om priser og andre vilkår for indgivelse af virksomhedens tilbud.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om, at de tiltalte dømmes efter anklageskriftet, således at Nedrivningsaktieselskabet J. Jensen idømmes en bøde på ikke under 1,5 mio. kr., og og idømmes hver en bøde på 25.000 kr.

De tiltalte har nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært rettens mildeste dom. De tiltalte har herunder gjort gældende, at forholdene er forældede.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af de tiltalte og

Der er endvidere afgivet forklaring af vidnerne

og

Tiltalte, har forklaret, at ikke den 10. juni 2016 fik et telefonopkald fra politiet. har heller ikke modtaget noget fra blev opmærksom på sagen, da var til afhøring hos politiet. Det kan godt passe, at afhøringen fandt sted den 27. september 2017.

Nedrivningsaktieselskabet J. Jensen [herefter benævnt NJJ].

Foreholdt, at NJJ i 2016 havde en omsætning på ca. kr. og i 2017 en omsætning på ca. kr., har tiltalte forklaret, at endnu ikke kender omsætningen for 2018, men den ligger nok på kr. plus.

Tiltalte har altid haft en passion for at regne tilbud. Det var derfor der besigtigede, havde kundekontakt og regnede tilbud. Det var og der regnede tilbud. Hovedparten af tilbuddene gik igennem hvorefter de lukkede priserne sammen, idet ikke ønskede, at én medarbejder skulle have ansvaret for et eventuelt fejlagtigt beregnet tilbud.

har hørt om begrebet lånepriser. I verden er det noget, der hører fortiden til. Det var almindeligt kendt i branchen, at NJJ ikke deltog i lånepriser. NJJ har en Code of Conduct, og de udarbejder hvert år en Compliance, hvorved medarbejderne instrueres i, hvad de må og ikke må. En sådan var der også i 2011.

NJJ benytter tit underentreprenører på nedrivningsopgaver. Det kan eksempelvis være i forbindelse med opgaver, der kræver specialudstyr, som NJJ ikke selv er i besiddelse af, eller hvis NJJs eget udstyr bruges på andre sager. NJJ bruger også ind imellem underentreprenører til at løse hele opgaver.

NJJ har benyttet Søndergaard Nedrivning som underentreprenør på nedrivning, ligesom Søndergaard Nedrivning også har benyttet NJJ som underentreprenør på nedrivning. Det er enten sket helt eller delvist begge veje.

Om NJJ er bundet af deres tilbud vil afhænge af betingelserne.

Adspurgt af forsvareren har tiltalte forklaret, at NJJ eksempelvis kunne

Det er sædvanligt i branchen at bruge hinanden som underentreprenører. Det er kun virksomheder i nedrivningsbranchen, der besidder de relevante maskiner som fx langarmede robotter og specialudstyr til fx asbestsanering.

En hovedentreprenør henvender sig til nedrivere, fordi hovedentreprenøren ikke selv kan udføre hele arbejdet. Hovedentreprenøren har brug for nedrivernes ekspertise. Det er typisk sådan, at bygherren beder hovedentreprenører om en pris til en given dato, og til denne dato skal hovedentreprenørerne så have samlet en pris. Hovedentreprenørerne vil sætte en frist for underentreprenører en uge før hovedentreprenøremes egen frist. Hovedentreprenørerne bestemmer selv, hvor mange underentreprenører de vil spørge. De kan fx spørge syv nedrivere. Hvis der fx er 5-6 hovedentreprenører, vil NJJ som underentreprenør give tilbud til mange af hovedentreprenørerne, da branchen ikke er så stor. Når NJJ giver en pris til en hovedentreprenør, er NJJ ikke sikker på at få opgaven.

Den pris man giver ved licitationen, er ikke den, man ender med. Det har tiltalte aldrig oplevet. Bygherren går typisk tilbage i leddene og ”masserer” alle priserne. Giver man en pris på kr., er det sjældent, at man får opgaven til den pris. Et tilbud til en hovedentreprenør er således en billet til at være med i konkurrencen, men det er ikke den pris, der indgås aftale til. Der er flere forhandlingsrunder.

Foreholdt brev af 28. august 2012 fra

til ”Alle UE’ere” har tiltalte forklaret, at dette er et brev fra hovedentreprenøren afsendt efter tilbudsprocessen, hvor hovedentreprenøren har vundet opgaven. Dette brev sendes ud for at gøre opmærksom på, at hovedentreprenøren har vundet sagen, og at denne nu forventer, at der indkommer priser fra underentreprenører. Tiltalte har ikke prøvet at vinde en opgave, som ikke i første omgang gav en pris på.

NJJ afgiver tilbud om dagen, dvs. omkring tilbud i forskellige sager årligt.

Vedrørende forhold 1 har tiltalte forklaret, at selv besigtigede Fredensborg Slot Energi Helhedsplan.

De har nok fået priser fra underentreprenører. Søndergaard Nedrivning har nok været billigst. De kan kontakte blandt andet underentreprenørerne telefonisk. De får tilbudslisten tilsendt, hvis de ikke har den i forvejen. Det kan godt ske, at de også får et tilbudsbrev. Når tiltalte modtager tilbuddet, vælger det billigste. Tiltalte modtog en tilbudsliste fra underentreprenøren.

Foreholdt mail af 14. juni 2011, kl. 14.14, fra til vedhæftet tilbudsliste vedrørende Fredensborg Slot Energi Helhedsplan og med teksten ”Håber det er de rigtige!”, har tiltalte forklaret, at Søndergaard Nedrivning ville udføre arbejde som underentreprenør. Fremsendelsesformen er ikke speciel. stoler på de priser, får fra Søndergaard Nedrivning.

Foreholdt mail af 14. juni 2011, kl. 14.18, fra til med teksten ”Det håber jeg også – er der breve til?”, har tiltalte forklaret, at her spørger, om der var et tilbudsbrev for at se, om der var specielle forbehold. Det er relevant, hvis der gives en pris, om der er forbehold til prisen, fx at man selv skal komme med en skurvogn.

Tiltalte var selv involveret i tilbuddet af 15. juni 2011. var altid vidende om, at der var kontakt til underentreprenøren – i dette tilfælde Søndergaard Nedrivning. Tiltalte ved ikke, om Søndergaard Nedrivning også bød på opgaven. Tiltalte spørger ikke ind til, om Søndergaard Nedrivning selv byder.

Tiltalte ved ikke, om det er en fejl, når der i mailen af 15. juni 2011 står anført Fredensborg Slot med sagsnummer 9151 N, og når der i selve tilbudsbrevet af 15. juni 2011 står, at tilbuddet vedrører Vanløse Skole og sagsnummer 9161 N. ved ikke, hvem fra er.

vidste ikke, at Søndergaard Nedrivning selv afgav en pris til Sylvest VVS A/S.

Tiltalte ved ikke, om entreprisen blev udført. Det var ikke NJJ, der udførte den.

Foreholdt, at der var tilbudsfrist den 14. juni 2011, og at NJJ sendte tilbuddet den 15. juni 2011, samt adspurgte, hvad der sker, når tilbuddet kommer for sent, har tiltalte forklaret, at så er betingelserne overtrådt, men der er jo perioden på en uges tid herefter, hvor hovedentreprenøren gerne vil have nogle priser ind. Man kan derfor godt komme i betragtning, selvom man afgiver tilbud for sent. Der er dog en risiko for, at man er ude, hvis man ikke

overholder deadline. Det kan godt være, at NJJ her var ude, fordi ikke overholdt deadline.

Vedrørende forhold 2 og foreholdt udbudsbrev af 7. juni 2011 fra Skana Entreprise A/S med en tilbudsfrist den 23. juni 2011, og mail af 6. juni 2011 fra til fra Skana Entreprise A/S, har tiltalte forklaret, at der er en lille smule, der siger noget, men det er længe siden.

Foreholdt mail af 24. juni 2011, kl. 9.46, fra til vedrørende Amager Hospital og vedhæftet tilbudsliste, samt tilbudsbrev af 23. juni 2011 og tilbudsliste fra Søndergaard Nedrivning til Skana Entreprise A/S, har tiltalte forklaret, at NJJ nok har bedt Søndergaard Nedrivning om en pris på denne opgave. Det var helt sikkert på hele opgaven.

Tiltalte har ikke set Søndergaard Nedrivnings tilbud til Skana Entreprise A/S før. var ikke opmærksom på, at Søndergaard Nedrivning selv ville give tilbud til Skana Entreprise A/S.

Søndergaard Nedrivning skulle have sagt, at de ikke kunne give tiltalte en pris, og at tiltalte selv skulle give en pris til Skana Entreprise A/S. Tiltalte var ikke opmærksom på det, før de fik mailen. Da de fik mailen, gik tiltalte selv ind og regnede. tror, at de gjorde Skana Entreprise A/S opmærksom på, at de kendte Søndergaard Nedrivnings pris.

Foreholdt tilbudsbrev af 24. juni 2011 fra NJJ til Skana Entreprise A/S, har tiltalte forklaret, at de ikke skrev, at de kendte Søndergaard Nedrivnings pris, fordi de havde fortalt dette til Skana Entreprise A/S, og det er ikke relevant for NJJs tilbud. Tiltalte vidste ikke, at Søndergaard Nedrivning skulle give tilbud til Skana Entreprise A/S. Tiltalte havde en tæt kontakt med fra Skana Entreprise A/S telefonisk, og tiltalte har højst sandsynligt sagt det til

Adspurgt af forsvareren har tiltalte forklaret, at NJJ ikke udførte opgaven, og det gjorde Skana Entreprise A/S heller ikke. Tiltalte afgav ikke tilbuddet til Skana Entreprise A/S inden for fristen, og det kan have været årsag til, at NJJ blev fravalgt, men det ved ikke. ved ikke, hvem der har udført opgaven.

Vedrørende forhold 3 har tiltalte forklaret foreholdt mail af 27. september 2011 fra fra Adserballe & Knudsen A/S vedrørende tilbud på Ellebjerg Skole, at tiltalte kender Ellebjerg Skole.

har været med til at regne tilbud hos NJJ.

Foreholdt mail af 4. oktober 2011, kl. 14.41, fra [redacted] til [redacted] vedhæftet tilbudsliste vedrørende Ellebjerg Skole, har tiltalte forklaret, at [redacted] har sendt mailen, fordi [redacted] har spurgt om en pris. Hvorfor [redacted] har gjort det, må man spørge denne om, men tiltalte går ud fra, at det er, fordi NJJ skulle udføre arbejde, hvis Søndergaard Nedrivning vandt. Tiltalte afgav her et tilbud til Søndergaard Nedrivning. Det er normalt at fremsende en tilbud på denne måde. Der kunne også have været lagt et brev ved. Her har de skrevet i mailen, at der er forbehold. De har haft et godt samarbejde med Søndergaard Nedrivning, og de kendte hinanden. Tiltalte kan ikke udelukke, at NJJ før har udført sådanne opgaver for Søndergaard Nedrivning.

Foreholdt mail af 5. oktober 2011, kl. 8.21, fra [redacted] fra Søndergaard Nedrivning til Adserballe & Knudsen A/S vedrørende Ellebjerg Skole, vedhæftet tilbudsliste, har tiltalte forklaret, at [redacted] ikke vidste, at Søndergaard Nedrivning ville afgive tilbud til Adserballe & Knudsen A/S.

Foreholdt mail af 4. oktober, kl. 14.57, fra [redacted] til [redacted] fra Adserballe & Knudsen A/S, vedhæftet tilbudsliste vedrørende Ellebjerg Skole, har tiltalte forklaret, at [redacted] var vidende om, at Søndergaard Nedrivning havde bedt om en pris på dette projekt. Hvis en entreprenør beder om en pris, får de en pris, uanset hvem de er.

Adspurgt af forsvareren har tiltalte forklaret, at [redacted] ikke vidste, at Søndergaard Nedrivning afgav tilbud til Adserballe & Knudsen A/S. [redacted] ved ikke, om [redacted] vidste, at NJJ afgav tilbud til Adserballe & Knudsen A/S. Det havde [redacted] ikke sagt til

Når NJJ afgiver bud, byder NJJ til en entreprenør vedrørende en sag. NJJ differentierer ikke prisen til de enkelte entreprenører. Det var Adserballe & Knudsen A/S, der udførte opgaven.

Vedrørende forhold 4 har tiltalte forklaret foreholdt mail af 7. december 2011, kl. 9.39, fra [redacted] fra Jakon A/S til Søndergaard Nedrivning vedrørende DTU, at de har haft mange sager hos DTU. Lige denne konkrete sag kan [redacted] ikke huske.

Foreholdt tilbuds-brev af 14. december 2011 fra NJJ til Jakon A/S vedrørende DTU med tilhørende tilbudsliste, har tiltalte forklaret, at NJJ omsætter for [redacted] kr. om dagen, så [redacted] husker ikke dette tilbud på ca. [redacted] kr.

Foreholdt mail af 13. december 2011, kl. 11.40, fra [redacted] til [redacted] vedhæftet en håndskrevet seddel og en tilbudsliste, har tiltalte forklaret, at [redacted] sendte materialet til [redacted] fordi NJJ havde bedt om en pris fra Søndergaard Nedrivning. De havde nok ikke forventet, at der stod Jakon A/S på. Adspurgt, om tiltalte reagerede på informationen om, at Søndergaard Nedrivning ville give tilbud til Jakon A/S, har tiltalte forklaret, at [redacted] ikke husker det, men det er god stil at gøre det. [redacted] har nok fået det at vide. Tiltalte gjorde ikke Jakon A/S opmærksom på, at [redacted] kendte Søndergaard Nedrivnings pris, da [redacted] sendte tilbuddet til Jakon A/S den 14. december 2011.

NJJ har udført mange opgaver hos DTU, så tiltalte har erfaringstal. De priser, NJJ modtager fra underentreprenører, kan de selv verificere. NJJ bad Søndergaard Nedrivning om en pris i denne sag helt sikkert, fordi NJJ ikke selv har haft kapacitet til at udføre opgaven.

Adspurgt af forsvareren har tiltalte forklaret, at NJJ ikke udførte opgaven for Jakon A/S. [redacted] husker ikke denne præcise entreprise. Det kan være, at NJJ har udført opgaven for en anden hovedentreprenør.

NJJ har ikke udført opgaverne i forholdene 1-4.

Tiltalte, [redacted] har forklaret, at [redacted] blev ringet op af [redacted] som gav telefonen til en fra bagmandspolitiet. [redacted] læste en masse ting op for [redacted] – [redacted] husker ikke, hvad det var. [redacted] har ikke siden fået udleveret nogen sigtelse.

Tiltalte er uddannet [redacted] har stort set altid regnet tilbud.

[redacted] blev ansat hos NJJ i [redacted] Her regner [redacted] også tilbud. Det er [redacted] og [redacted] der regner tilbud.

Tiltalte kender Søndergaard Nedrivning fra [redacted] kender både [redacted] og [redacted] på det professionelle plan, idet [redacted] har mødt dem til arrangementer. Tiltalte har ikke noget med produktionen at gøre.

Det sker tit, at NJJ indhenter tilbud fra andre. Det har de også gjort fra Søndergaard Nedrivning. Det er også sket, at Søndergaard Nedrivning har bedt NJJ om et tilbud.

[redacted] har hørt begrebet lånepriser under denne sag. Det har NJJ aldrig deltaget i.

Hos NJJ har de retningslinjer for, hvordan de skal opføre sig. De diskuterer ofte i tilbudsafdelingen, hvad de kan og må. Er de i tvivl, ringer de til selskabets advokat og spørger. Sådan var det også i 2011.

Adspurgt af forsvareren har tiltalte forklaret, at [redacted] var til politiafhøring den 25. september 2017. I forbindelse med dette møde husker [redacted] ikke, at [redacted] fik sigtelsen. [redacted] opfattede det ikke som en sigtelse.

Forevist forsvarerens bilag A har tiltalte forklaret, at [redacted] er enig i det, [redacted] har forklaret. Der er en underskov af priser op imod hovedentreprenøren, som stykker en pris sammen til bygherren, som herefter beslutter, hvem der skal entreses med. Den første pris, der afgives, kan forhandles. Den justeres i givet fald altid ned. Når den første pris er afgivet, er der forhandlinger mellem underentreprenørerne og hovedentreprenøren. NJJ kan eventuelt forhandle med flere på én gang. Efter forhandlingerne vil NJJs pris være lavere. Hovedentreprenøren siger ofte til underentreprenørerne, at de har måtte trække fra i deres pris i forhold til bygherren.

Vedrørende forhold 1 har tiltalte forklaret foreholdt mail af 14. juni 2011, kl. 14.14, fra [redacted] til tiltalte vedrørende Fredensborg Slot, vedhæftet tilbudslister, og med teksten ”Håber det er de rigtige!”, at [redacted] regner rigtig mange sager. [redacted] sendte det, fordi [redacted] bad om et tilbud som underentreprenør. Det gjorde [redacted], fordi NJJ havde brug for den ekspertise og det grej, Søndergaard Nedrivning havde til asbestsanering. [redacted] ved ikke, om asbestsaneringen ligger i et andet selskab end Søndergaard Nedrivning A/S – [redacted] kender ikke selskabets firmastruktur. Det siger [redacted] ikke noget, at Søndergaard Nedrivning A/S skulle have et firma, der udfører sådant arbejde. Tonen i mailen er frisk. [redacted] har ikke tit været i kontakt med Søndergaard Nedrivning. Der har kun været få opgaver, hvor NJJ har haft brug for hjælp fra Søndergaard Nedrivning, eller Søndergaard Nedrivning har haft brug for NJJs hjælp.

Foreholdt mail af 14. juni 2011, kl. 14.18, fra tiltalte til [redacted] med teksten ”Det håber jeg også – er der breve til?”, har tiltalte forklaret, at [redacted] i mailen efterspurgte, om der var ting, der ikke var med i entreprisen, eksempelvis miljøvogn, byggepladsveje osv., og som der skulle tages højde for. [redacted] husker ikke, om [redacted] svarede på det.

Foreholdt mail af 15. juni 2011, kl. 13.34, fra tiltalte til [redacted] fra [redacted] har tiltalte forklaret, at [redacted] her fremsendte et tilbud til [redacted] vedrørende Fredensborg Slot. [redacted] arbejder hos [redacted] Foreholdt, at det af NJJs tilbuds-brev af 15. juni 2011 fremgår, at [redacted] er hos Sylvest VVS A/S, har tiltalte forklaret, at [redacted] ikke ved, om det er det samme. Foreholdt, at det af tilbuds-brevet fremgår, at det vedrører Vanløse skole med sagsnummer 9161 N, men at det af tilbudslisten og mailen

fremgår, at det vedrører Fredensborg Slot med sagsnummer 9151 N, har tiltalte forklaret, at NJJ afgav et tilbud til og der er tydeligvis en fejl, idet der står Vanløse Skole.

Adspurgt af forsvareren og foreholdt tilbudsbrief af 14. juni 2011 fra Søndergaard Nedrivning til Sylvest VVS A/S har tiltalte forklaret, at kender som er en hovedentreprenør, der også selv udfører tømrerarbejde.

Foreholdt, at Sylvest VVS A/S ligger i Helsingør, har tiltalte forklaret, at der er en fejl i dokumentet. Tilbuddet er sendt til

Vedrørende forhold 2 har tiltalte forklaret foreholdt udbudsbrev af 7. juni 2011 fra Skana Entreprise A/S vedrørende Amager Hospital med en tilbudsfrist til 23. juni 2011, samt mail af 6. juni 2011, kl. 13.36, fra tiltalte til fra Skana Entreprise A/S, at ikke specifikt husker sagen, men kan se, at det drejer sig om vinduesudskiftning.

Foreholdt mail af 24. juni 2011, kl. 9.46, fra til tiltalte vedrørende Amager Hospital, vedhæftet Søndergaard Nedrivnings tilbudsbrief og tilbudsliste, har tiltalte forklaret, at havde bedt Søndergaard Nedrivning om et tilbud på opgaven, fordi NJJ havde brug for en underentreprenør på opgaven. var ikke sikker på, at kunne blive billig nok, hvis selv regnede. Foreholdt, at det drejer sig om fjernelse af tagdækning og adspurgt, hvorfor Søndergaard Nedrivning skulle afgive tilbud her, har tiltalte forklaret, at det husker ikke specifikt, men har sandsynligvis vendt det med Adspurgt, hvorfor skriver ”Som aftalt”, har tiltalte forklaret, at formentlig har ringet og spurgt om Søndergaard Nedrivning ville afgive et tilbud. kan også have ringet til har ikke gjort det mange gange. Der er ikke nogen fast procedure. NJJ bruger ikke underentreprenører mange gange om året. Da så tilbudsbriefet til Skana Entreprise A/S, kunne se, at Søndergaard Nedrivning ville give tilbud til samme hovedentreprenør som tiltalte. NJJ har givet mange tilbud til Skana Entreprise A/S. Uden at kunne huske det, er ret sikker på, at selv, eller en fra produktionen har kontaktet telefonisk for at sige, at de kendte Søndergaard Nedrivnings pris. husker det ikke konkret, da det ligger tilbage i 2011, og har afgivet mange tilbud hver uge.

Vedrørende forhold 3 har tiltalte forklaret foreholdt mail af 27. september 2011, kl. 7.41, fra fra Adserballe & Knudsen A/S, at NJJ også blev spurgt vedrørende denne opgave.

Foreholdt mail af 27. september 2011, kl. 12.38, fra tiltalte til fra Adserballe & Knudsen A/S, har tiltalte forklaret, at når får en tilbudssag ind, vurderer om NJJ kan udføre opgaven i egenproduktion, og om der skal underentreprenører til. Hvis NJJ ikke kan

eller vil udføre opgaven, afgiver de ikke pris på sagen. Når [redacted] afgiver en pris, er det for at få arbejdet.

Foreholdt mail af 4. oktober 2011, kl. 14.41, fra tiltalte til [redacted] vedrørende Ellebjerg Skole vedhæftet tilbudsliste og med teksten ”Hej [redacted] - hermed som aftalt, forudsætninger er de samme som ved alle tagsager : excl stillads og afdækning o.s.v.”, har tiltalte forklaret, at her gav [redacted] et tilbud på at udføre sagen, hvis Søndergaard Nedrivning vandt den. Det vil typisk være aftalt med [redacted] telefonisk, idet [redacted] har sagt, at [redacted] havde brug for et tilbud på sagen, og om tiltalte kunne hjælpe ham med det. Når nogen ringer og beder om et tilbud, afgiver [redacted] en pris – det gælder både til hovedentreprenører og til alle andre. De taler ikke om, hvem Søndergaard Nedrivning selv skal give priser til. Søndergaard Nedrivning kunne også selv være hovedentreprenør – det ved [redacted] ikke noget om.

Foreholdt mail af 4. oktober 2011, kl. 14.57, fra tiltalte til [redacted] fra Adserballe & Knudsen A/S vedhæftet tilbudsliste og tilbudsbrev, har tiltalte forklaret, at dette var NJJs tilbud på opgaven.

Tiltalte blev foreholdt mail af 5. oktober 2011, kl. 8.21, fra [redacted] fra Søndergaard Nedrivning til Adserballe & Knudsen A/S vedrørende Ellebjerg Skole vedhæftet tilbudsliste og tilbudsbrev.

Adspurgt af forsvareren har tiltalte forklaret, at [redacted] ikke vidste, at Søndergaard Nedrivning afgav tilbud til Adserballe & Knudsen A/S, og Søndergaard Nedrivning vidste heller ikke, at NJJ ville afgive tilbud til Adserballe & Knudsen A/S.

Tiltalte udarbejder [redacted] tilbud om ugen. Det er forskelligt, hvor lang tid det tager. Det kan tage alt fra ½ time til en uge. En entreprise til [redacted] kr. er en mellemstor entreprise.

Vedrørende forhold 4 har tiltalte forklaret foreholdt mail af 7. december 2011, kl. 9.39, fra Jakon A/S til Søndergaard Nedrivning med fremsendelse af udbudsmateriale, at [redacted] ikke kan huske det, men [redacted] kan se af materialet, at NJJ afgav tilbud.

Foreholdt mail af 13. december 2011, kl. 11.40, fra tiltalte til [redacted] vedrørende DTU vedhæftet en håndskrevet seddel og en tilbudsliste, har tiltalte forklaret, at [redacted] havde bedt om et tilbud på sagen, fordi [redacted] havde brug for en underentreprenør.

Der foregår mange ting på DTU. Da [redacted] så, at der stod Jakon A/S, kunne [redacted] se, at Søndergaard Nedrivning gav en pris til Jakon A/S. [redacted] husker ikke, hvad [redacted] gjorde, men [redacted] formoder, at

reagerede på det ligesom med Skana Entreprise A/S. husker ikke, at oplyste Jakon A/S, at kendte Søndergaard Nedrivnings pris, men det ville være nærliggende, at har gjort det.

Tiltalte blev foreholdt mail af 14. december 2011, kl. 10.42, fra Jakon A/S til Søndergaard Nedrivning med teksten ”Tilbud savnes temmelig meget!!”; mail af 14. december 2011, kl. 14.23, fra fra Søndergaard Nedrivning til Jakon A/S, vedhæftet tilbudsliste og tilbudsbrief; mail af 14. december 2011, kl. 14.51, fra tiltalte til Jakon A/S vedhæftet tilbud, og tilbudsbrief af 14. december 2011 fra NJJ til Jakon A/S.

Tiltalte har hertil forklaret, at det godt kan passe, at dette er NJJs tilbud på opgaven. overvejede ikke at skrive i tilbudsbriefet, at kendte Søndergaard Nedrivnings pris. ved ikke, hvorfor skulle skrive det.

Adspurgt af forsvareren har tiltalte forklaret, at når NJJ bruger en underentreprenør og får en pris, indsætter ikke underentreprenørens pris i NJJs tilbud til hovedentreprenøren.

oplyser heller ikke nødvendigvis, at NJJ bruger underentreprenør.

Hvis modtog en mail fra Søndergaard Nedrivning, hvori Søndergaard Nedrivning vedlagde et tilbud til en konkret kunde, ville orientere herom.

har som vidne forklaret, at Søndergaard Nedrivning i Selskabet beskæftiger sig med alle slags nedrivningsopgaver – store som små.

kender havde tidligere en kompagnon, hos hvem arbejdede. På et tidspunkt kom til formentlig i starten af kender fra og har også mødt ved andre lejligheder.

Vidnet har ikke haft arbejdsrelateret forbindelse til NJJ, bortset fra, at Søndergaard Nedrivning måske i ny og næ har lejet en maskine af NJJ. Søndergaard Nedrivning har ikke benyttet NJJ som underentreprenør. Søndergaard Nedrivning har heller ikke været underentreprenør for NJJ. Søndergaard Nedrivning udfører selv alt deres miljøarbejde. I 2011 beskæftigede NJJ sig med miljøarbejde og var selv førende inden for dette område. Vidnet kender ikke noget til, at Søndergaard Nedrivning er blevet bedt om at skulle udføre asbestsanering for NJJ.

Vedrørende forhold 1 har vidnet forklaret foreholdt Søndergaard Nedrivnings tilbudsbrief af 14. juni 2011 til Sylvest VVS vedrørende Fredensborg Slot, at dette tilbud ikke siger man noget.

De regner omkring tilbud om året. ved ikke, om tilbuddet er afsendt, men kan ikke forestille sig andet. gør meget for at få tingene af sted.

Foreholdt vidnets mail af 14. juni 2011, kl. 14.14, til vedhæftet tilbudsliste vedrørende Fredensborg Slot, har vidnet forklaret, at denne mail konkret ikke siger noget. Der var mange af den slags. sendte mailen, fordi enten selv eller har talt med og er blevet bedt om en lånepris, fordi de ikke selv har haft tid. Adspurgt, om der kan være andre forklaringer, har vidnet forklaret, at det kan der ikke. Foreholdt, at de tiltalte har forklaret, at Søndergaard Nedrivning skulle være underentreprenør til NJJ, fordi der var tale om asbestsanering, har vidnet forklaret, at det ville aldrig ske. Hvis det havde været meningen, at Søndergaard Nedrivning skulle lave et tilbud til NJJ, havde Søndergaard Nedrivning for det første ikke budt til andre. Dernæst ville tilbuddet også have været "sat op". "Håber det er de rigtige!" henviser til de rigtige tilbudsliste. Der kan godt være mange tilbudsliste i en sag. Hvis NJJ har bedt om en specifik underentreprise fra Søndergaard Nedrivning, ville vidnet vel også have fået noget materiale fra NJJ.

Adspurgt af forsvareren har vidnet forklaret, at Søndergaard Nedrivning bruger underentreprenører,

Søndergaard Nedrivning er meget sjældent underentreprenør for andre. I givet fald ville det være noget specifikt. bekendt var dette også tilfældet, før tiltrådte. I enkelte konkrete sager har Søndergaard Nedrivning hjulpet nogen, og andre har hjulpet dem.

Vidnet husker ikke entreprisen i forhold 1, og kender ikke Sylvest VVS A/S.

kan ikke forestille sig andet end, at Søndergaard Nedrivnings tilbud af 14. juni 2011 til Sylvest VVS er sendt. Det er ikke , der har sendt det. En af sekretærene har sendt det for formentlig via mail. Da vidnet den 14. juni 2011 sendte tilbudslisten til skrev ikke i mailen, hvem Søndergaard Nedrivning bød til. vil ikke afvise, at har oplyst det i telefonen. vidste godt, hvad prisen skulle bruges til eller ikke bruges til. Vidnet vidste ikke, om ville sende prisen til nøjagtig den samme hovedentreprenør.

Forevist forsvarerens bilag A har vidnet forklaret, at når som nedriver skal afgive et tilbud til en hovedentreprenør, afgiver samme tilbud til de andre hovedentreprenører. foretager sædvanligvis kun én beregning pr. projekt. Ikke én beregning pr. hovedentreprenør.

kender ikke specifikt denne sag og ved ikke, om Søndergaard Nedrivning har udført denne opgave.

Vedrørende forhold 2 har vidnet forklaret foreholdt mail af 24. juni 2011, kl. 9.46, fra til vedrørende Amager Hospital vedhæftet tilbudsliste og tilbudsbrev, at dette ikke specifikt siger noget. Det er som har sendt mailen. havde den rolle, som vidnet fik senere, og sendte også lånepriser.

Foreholdt udbudsbrev af 7. juni 2011 fra Skana Entreprise A/S har vidnet forklaret, at ikke kender denne sag vedrørende Amager Hospital, og at ikke ved, om Søndergaard Nedrivning har udført dette arbejde.

Vedrørende forhold 3 har vidnet forklaret foreholdt mail af 27. september 2011, kl. 7.41, fra fra Adserballe & Knudsen A/S vedrørende Ellebjerg Skole, at har svært ved at forestille sig, at Søndergaard Nedrivning har udført denne opgave.

Vedrørende forhold 4 har vidnet forklaret foreholdt mail af 13. december 2011, kl. 11.40, fra vidnet til vedhæftet en håndskrevet seddel til Jakon A/S og tilbudsliste, at håndskriften er Mailen siger ikke noget. Det samme gør sig her gældende som tidligere forklaret. var ikke god til computere, så håndskrev det hele, og så skrev en sekretær det ind i et dokument. Det var vidnet, der skannede det ind for at kunne sende det. sendte tilbudsbrevet med, så kunne se Søndergaard Nedrivnings forbehold. Det kan sagtens være, at flere hovedentreprenører havde bedt om et tilbud, og så ville de lave et sidehoved til hver enkelt. Adspurgt om - når blev bedt om en lånepris - alene ville sende ét tilbudsbrev eller flere tilbudsbreve med til låneren, forklarede vidnet, at det var ligegyldigt, hvilket af tilbuddene til hovedentreprenørene, man sendte med. Det var tilbudslisten, der var i fokus.

Foreholdt mail af 14. december 2011, kl. 10.42, fra Jakon A/S til Søndergaard Nedrivning med teksten "Tilbud savnes temmelig meget!!" og mail af 14. december 2011, kl. 14.23, fra Søndergaard Nedrivning til Jakon A/S, vedhæftet tilbudsliste vedrørende DTU, har vidnet forklaret, at det stort set altid var eller. der sendte tilbud.

Adspurgt af forsvareren har vidnet forklaret, at Søndergaard Nedrivning bliver kontaktet af hovedentreprenøren og spurgt om en pris. Den pris, Søndergaard Nedrivning afgiver, er ikke altid den pris, opgaven udføres til. Der kan være en forhandling, og der kan være nogle personlige relationer, der gør sig gældende. Hvis Søndergaard Nedrivning afgiver den laveste pris, og NJJ afgiver en højere pris, kan NJJ stadig nok få mulighed for at matche Søndergaard Nedrivnings pris. Hovedentreprenøren vil prøve at presse prisen for at få et højere dækningsbidrag. Det er ikke unormalt, at prisen forhandles

ned – også eventuelt over flere gange. Der er ingen garanti for, at man vinder sagen, selvom man er billigst.

Foreholdt mail af 7. december 2011, kl. 9.39, fra Jakon A/S til Søndergaard Nedrivning vedrørende DTU med link til udbudsmaterialet, har vidnet forklaret, at Søndergaard Nedrivning har udført mange opgaver på DTU. Ved ikke, om Søndergaard Nedrivning har udført denne opgave.

Adspurgt, om [redacted] mener, at Søndergaard Nedrivning har været med til at begrænse konkurrencen, når Søndergaard Nedrivning har sendt en lånepris, har vidnet anført, at [redacted] nok i en eller anden grad formentlig har givet en chance mindre. Når Søndergaard Nedrivning byder til Jakon A/S, har Jakon A/S nok forventet, at Søndergaard Nedrivning selv har regnet prisen. Efter [redacted] opfattelse kan man diskutere, om konkurrencen er bragt i fare. Hvis Søndergaard Nedrivning har lånt en pris til NJJ, og de begge byder til Jakon A/S, så er der på dette lille delelement en risiko for, at Jakon A/S kunne have fået prisen billigere. Vidnet burde have fortalt hovedentreprenøren, at havde lånt en pris til en konkurrent, men det har vidnet ikke gjort.

Ringene sluttet, når låneprisen fremsendes. Låneren vil aflevere prisen til hovedentreprenøren, og så taler låner og udlåner ikke mere om det projekt. Ved de efterfølgende forhandlinger delagtiggør nedriverne ikke hinanden i priserne.

Adspurgt, om [redacted] i de tilfælde hvor Søndergaard Nedrivning har vundet entreprisen, har snydt kunderne, har vidnet forklaret, at [redacted] ikke har følt, at [redacted] gjorde noget forkert, fordi alternativet var, at den anden entreprenør ikke afleverede en pris. Søndergaard Nedrivning har ikke fået at vide, at der er blevet betalt for meget, selvom Søndergaard Nedrivning har brugt lånepriser. Vidnet ved ikke, om priserne er blevet højere på grund af lånepriserne. Det har ikke været [redacted] hensigt at snyde nogen.

Adspurgt af anklageren har vidnet forklaret, at [redacted] mange gange har talt med [redacted] og [redacted] om lånepriser.

[redacted] har som vidne forklaret, at [redacted] i 2011 var ansat hos Søndergaard Nedrivning. [redacted] I 2011 fungerede han i den daglige drift, i tilbudsgivningen og med styring af sager. [redacted] kender [redacted] og [redacted]

Vedrørende forhold 2 har vidnet forklaret foreholdt mail af 24. juni 2011, kl. 9.46, fra vidnet til [redacted] vedrørende Amager Hospital vedhæftet tilbuds-brev og tilbudsliste til Skana Entreprisen A/S, at sagen i dag ikke siger [redacted] noget. [redacted] vil tro, at [redacted] sendte mailen, fordi det var aftalt med [redacted] at [redacted] skulle have en kopi af tilbuddet. Det kunne være, at Søndergaard Nedrivning skulle afgive tilbud til Skana Entreprisen A/S

sammen med NJJ og andre nedrivere. Søndergaard Nedrivning fik ofte opgaver fra Skana Entreprise A/S, så de kan have aftalt, at de andre nedrivere fik kopi af Søndergaard Nedrivnings pris, fordi det ikke gav mening for de andre at regne, da det var Søndergaard Nedrivning, der plejede at udføre opgaver for Skana Entreprise A/S. Men kan ikke sige det konkret. Adspurgt, om NJJ havde bedt Søndergaard Nedrivning om at give en pris som underentreprenør for NJJ, har vidnet forklaret, at Søndergaard Nedrivning ikke var underentreprenør for NJJ i den periode, hvor var i firmaet. Der kan dog have været sager, hvor Søndergaard Nedrivning har indlejet mandskab på grund af tidspres, og Søndergaard Nedrivning derfor ikke selv havde tid til at udføre opgaven. I givet fald kunne arbejdet både udføres på tilbud eller på timebetaling.

Adspurgt af forsvareren har vidnet forklaret, at Søndergaard Nedrivning godt kunne afgive tilbud i forbindelse med indlejning af folk, men det har typisk været på timebetaling.

Vidnet havde ikke selv nogen aftale med i dette tilfælde. I 2011 var daglig leder, så opgaver var mange. Vidnet regnede selv enkelte tilbud, men størstedelen af tilbuddene blev regnet af

husker ikke konkret Amager Hospital og ved ikke, om Søndergaard Nedrivning udførte arbejdet. Det kan de godt have gjort. synes ikke, de snød Skana Entreprise A/S, da sendte tilbuddet til Der har været flere om budet. Men omvendt kunne NJJ jo have været kommet med en billigere pris, hvis de selv havde regnet. Efter fremsendelse af priser til hovedentreprenøren, kan prisen sagtens forhandles videre med underentreprenørene. Der var ofte forhandlinger efterfølgende.

har som vidne forklaret, at og startede selskabet. Vidnet var ansat i 2011, hvor opgaver var at regne tilbud.

Vidnet kender idet var ansat i firmaet for år siden. Vidnet har også mødt .

Vedrørende forhold 3 har vidnet forklaret foreholdt mail af 4. oktober 2011, kl. 14.41, fra til vidnet vedrørende Ellebjerg Skole vedhæftet tilbudsliste med teksten ”Hej – hermed som aftalt, forudsætninger er de samme som ved alle tagsager : excl stillads og afdækning o.s.v.”, at sendte mailen, fordi bad om at få prisen, idet var bagud og ikke kunne nå at regne prisen. Det forestiller sig må være tilfældet. Der kan ikke have været andre grunde. Søndergaard Nedrivning ønskede ikke at benytte NJJ som underentreprenør. De har lejet maskiner af hinanden, men de har aldrig brugt hinanden som underentreprenører. Vidnet har nok ringet til og bedt om en

pris. har formentlig sagt til at ikke kunne nå at regne en pris selv.

Foreholdt mail af 5. oktober 2011, kl. 8.21, fra fra Søndergaard Nedrivning til Adserballe & Knudsen A/S vedhæftet tilbuds-brev og tilbudsliste, har vidnet forklaret, at har udfyldt tilbudslisten. har nok lagt % på, idet jo ikke havde ydet noget for at få opgaven. ville ikke trække fra, når nu havde bedt om en pris. Søndergaard Nedrivning har ingen relation til Adserballe & Knudsen A/S og udfører ikke arbejde for dem.

Vedrørende forhold 4 har vidnet forklaret foreholdt en håndskrevet seddel til Jakon A/S, dateret den 13. december 2011, at det er håndskrift. Det samme gælder tilbudslisten, som er underskrevet af vidnet. Det var ikke selv, der lavede tilbuds-brevene. brugte ikke dengang computer.

Foreholdt mail af 13. december 2011, kl. 11.40, fra til vedrørende DTU vedhæftet tilbuds-brev og tilbudsliste, har vidnet forklaret, at dette er sendt til fordi ikke kunne nå at regne et tilbud. har ikke uden videre sendt det af sig selv.

Vidnet er blevet kontaktet af idet ønskede at låne en pris. Det er sket nogle gange. Hvor mange gange kan ikke sige. Hvis der var pres på, ringede vidnet også selv. kunne vel ikke nå at regne – ellers havde vel ikke bedt om det. har ikke ringet. Vidnet kan ikke huske, hvad sagde til . Men det var ikke, fordi Søndergaard Nedrivning skulle være underentreprenør for NJJ.

Adspurgt af forsvareren har vidnet forklaret, at når har lånt en pris ud, har ikke nødvendigvis aftalt, hvilken kunde den skulle sendes til. De vidste det ikke altid. Adspurgt, om mener, at hovedentreprenøren er blevet snydt ved, at Søndergaard Nedrivning har sendt prisen til både hovedentreprenøren og til en konkurrent, har vidnet forklaret, at ikke ved, om konkurrencen har været begrænset. Der er sjældent kun en eller to, der afgiver tilbud til en hovedentreprenør. Efter prisen er afgivet til en hovedentreprenør, kan man godt forhandle prisen igen med hovedentreprenøren, når denne har fået opgaven. I de fleste tilfælde er der flere, der afgiver bud, men det kan ikke vide.

Vidnet har delt priser, fordi man skulle være sikker på at være med næste gang. føler ikke, har snydt nogen.

Sagens oplysninger

Der er både af anklager og forsvarer indleveret skriftlig forelæggelse og skriftlig procedure.

Der har under sagen været dokumenteret en omfattende mængde bilag, herunder mailkorrespondance, udbudsskrivelse, tilbudsskrivelser og sigtelser.

Det fremgår af sagen, at NJJ i 2016 havde en omsætning på ca. kr. og i 2017 en omsætning på ca. kr. Selskabet forventer en omsætning i 2018 på i hvert fald kr.

Rettenns begrundelse og afgørelse

Vedrørende spørgsmålet om forældelse

Det følger af konkurrencelovens § 23, stk. 6, at forældelsesfristen for bødestraf er 5 år.

Af straffelovens § 94, stk. 5, 1. pkt., fremgår, at forældelsesfristen afbrydes, når sigtede gøres bekendt med sigtelsen. Der er således ikke noget krav om, at sigtelsen skal forkyndes for sigtede.

Forældelsesfristen for juridiske personer kan afbrydes over for en ansat, jf. straffelovens § 94, stk. 5, 2. pkt., jf. retsplejelovens § 157 a.

Det kan efter bevisførelsen lægges til grund, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) den 8. juni 2016 udfærdigede skriftlige sigtelser med de i nærværende sag omhandlede forhold, adresseret til og Det kan desuden lægges til grund, at politiassistent fra SØIK samme dag rettede personlig henvendelse på Nedrivningsaktieselskabet J. Jensens forretningsadresse i Lyngby, hvor fik kontakt til som blev gjort bekendt med SØIKs henvendelse, herunder at ikke havde pligt til at udtale sig til politiet. fik udleveret de skriftlige sigtelser til henholdsvis selskabet, og bekræftede, at kunne modtage sigtelsen på virksomhedens vegne. ringede på stedet til som herefter telefonisk af politiassistenten blev gjort bekendt med sigtelsen. har under sin forklaring bekræftet, at blev ringet op af som gav telefonen til en fra bagmandspolitiet, og at denne læste en masse ting op for Det fremgår desuden, at telefonisk over for politiassistenten den 10. juni 2016 bekræftede, at personligt havde overdraget de skriftlige sigtelser til både og

Forældelsesfristen for Nedrivningsaktieselskabet J. Jensen og er således afbrudt den 8. juni 2016. Forældelsesfristen over for er i hvert fald afbrudt den 10. juni 2016, hvor over for SØIK oplyste, at personligt havde

overdraget den skriftlige sigtelse til

Overtrædelse af konkurrenceloven fuldbyrdes ved afgivelse af tilbud, hvorved den samordnede praksis etableres. Idet afgivelse af tilbud er sket i forhold 1 den 15. juni 2011, i forhold 2 den 24. juni 2011, i forhold 3 den 4. oktober 2011 og i forhold 4 den 14. december 2011, og da de tiltalte således som nævnt ovenfor er gjort bekendt med sigtelserne inden for 5 år herefter, er ingen af de i forhold 1-4 nævnte forhold forældede.

Vedrørende skyldsspørgsmålet

Det følger af konkurrencelovens § 6, stk. 1, at det er forbudt at indgå aftaler, der direkte eller indirekte har til formål eller til følge at begrænse konkurrencen. Efter § 6, stk. 3, gælder dette også en samordnet praksis mellem virksomheder.

Efter bevisførelsen kan det i forhold 1 lægges til grund, at NJJ den 15. juni 2011 over for Sylvest VVS A/S afgav et samlet tilbud på kr. eksklusive moms vedrørende ”Fredensborg Slot Energi Helhedsplan”. Det kan desuden lægges til grund, at fra dagen før – den 14. juni 2011, kl. 14.14 – modtog Søndergaard Nedrivnings tilbudsliste til Fredensborg Slot Energi Helhedsplan med bemærkningen ”Håber det er de rigtige” og med en samlet tilbudssum på kr. eksklusive moms.

Efter bevisførelsen kan det i forhold 2 lægges til grund, at der var udbudsfrist den 23. juni 2011 til hovedentreprenør Skana Entreprise A/S, og at den 24. juni 2011, kl. 9.46, sendte Søndergaard Nedrivnings tilbudsbrev af 23. juni 2011 og tilbudsliste vedrørende Amager Hospital til med en samlet tilbudssum på kr. eksklusive moms. Den 24. juni 2011, kl. 11.15, sendte et tilbud til Skana Entreprise A/S med en tilbudssum på kr. eksklusive moms.

Efter bevisførelsen kan det i forhold 3 lægges til grund, at den 4. oktober 2011, kl. 14.41, sendte tilbudslisten vedrørende Ellebjerg Skole til med en tilbudssum på kr. eksklusive moms. Udbudsfristen var den 5. oktober 2011. Det kan desuden lægges til grund, at fra Søndergaard Nedrivning den 5. oktober 2011, kl. 8.21, til hovedentreprenør Adserballe & Knudsen A/S sendte tilbud og en tilbudsliste med en tilbudssum på kr. eksklusive moms.

Efter bevisførelsen kan det i forhold 4 lægges til grund, at den 13. december 2011, kl. 11.40, sendte en tilbudsliste og en håndskrevet seddel med påskrift ”send den til udfærdiget af til vedrørende tilbud til DTU 115 med en tilbudssum på kr. eksklusive moms. NJJ afgav herefter den 14. december 2011 tilbud over for hovedentreprenør Jakon A/S vedrørende

”DTU 115 forskønnelse” med en tilbudssum på kr. eksklusive moms.

 har forklaret, at Søndergaard Nedrivning ikke har benyttet NJJ som underentreprenør og omvendt. forklaring støttes af som har forklaret, at Søndergaard Nedrivning ikke var underentreprenør for NJJ i den periode, hvor var i firmaet, dvs. blandt andet i 2011, ligesom har forklaret, at NJJ og Søndergaard Nedrivning aldrig har brugt hinanden som underentreprenører.

Herefter og efter det tidsmæssige sammenfald i NJJs tilbudsgivning og Søndergaard Nedrivnings tilbudsgivning, størrelsen af de afgivne tilbud samt indholdet af korrespondancen imellem dem, er det bevist, at og – idet sidstnævnte har forklaret, at det var og der regnede tilbud, og at de lukkede priserne sammen - begge som ledende medarbejdere i tilbudsregi var vidende om og indforståede med, at der var tale om udveksling af lånepriser. Det må således have stået disse tiltalte klart, at der herved var tale om en tilbudskoordinering og dermed en samordnet praksis, som efter sin art havde til formål at begrænse konkurrencen ved at hindre, begrænse eller fordreje den reelle konkurrencesituation, idet NJJ og Søndergaard Nedrivning som horisontale og sædvanligvis konkurrerende virksomheder dermed ikke konkurrerede. Forbuddet i konkurrencelovens § 6, stk. 1, jf. stk. 3, rammer også en sådan adfærd, selvom der ikke faktisk har fundet en påvirkning sted. Overtrædelsen må således tilregnes de tiltalte som forsætlig.

Tiltalte, findes herefter skyldig efter anklageskriftet i forhold 5, jf. konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 1, jf. § 6, stk. 1, jf. stk. 3, jf. straffelovens § 23, stk. 1.

Tiltalte, findes herefter skyldig efter anklageskriftet i forhold 6, jf. konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 1, jf. § 6, stk. 1, jf. stk. 3, jf. straffelovens § 23, stk. 1.

Nedrivningsaktieselskabet J. Jensens forsæt er knyttet til og forsæt, og Nedrivningsaktieselskabet J. Jensen er derfor skyldig efter anklageskriftet i forhold 1-4, jf. konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 4 (tidligere stk. 3), jf. § 6, stk. 1, jf. stk. 3.

Vedrørende sanktionsfastsættelsen for og

Ved en ændring af konkurrenceloven den 1. marts 2013 blev bødestraffen for overtrædelse af konkurrencelovens § 6, skærpet betydeligt. Forholdene i nærværende sag er alle begået før lovændringen og skal således pådømmes efter de retningslinjer, der tidligere gjaldt.

Straffen fastsættes for _____ vedkommende til en bøde på 25.000 kr., jf. konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 1, jf. § 6, stk. 1, jf. stk. 3, jf. straffelovens § 23, stk. 1. Forvandlingsstraffen fastsættes til fængsel i 14 dage.

Straffen fastsættes for _____ vedkommende til en bøde på 25.000 kr., jf. konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 1, jf. § 6, stk. 1, jf. stk. 3, jf. straffelovens § 23, stk. 1. Forvandlingsstraffen fastsættes til fængsel i 14 dage.

Retten har ved udmålingen af bødernes størrelse foretaget en samlet vurdering af de retningslinjer, der efter retspraksis før lovændringen i 2013 gjaldt for bødeniveauet i sammenlignelige sager. Retten har herunder lagt vægt på, at der er 4 forhold til pådømmelse, og at forholdene er begået forsætligt med en samlet tilbudssum på ca. _____ kr. over en periode på ca. 6 måneder. Retten har desuden lagt vægt på, at det ikke kan antages, at de tiltalte har opnået nogen personlig økonomisk gevinst.

Vedrørende sanktionsfastsættelsen for Nedrivningsaktieselskabet J. Jensen

Efter den dagældende konkurrencelovs § 23, stk. 3, skal der ved fastsættelse af bødens størrelse ud over de almindelige regler i straffelovens kapitel 10 tages hensyn til den juridiske persons omsætning det seneste år forud for domsafsigelsen.

Straffen fastsættes herefter for Nedrivningsaktieselskabet J. Jensens vedkommende til en bøde på 1 mio. kr., jf. konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 4-5 (tidligere stk. 3), jf. § 6, stk. 1, jf. stk. 3.

Retten har ved udmålingen af bødens størrelse foretaget en samlet vurdering af de retningslinjer, der efter retspraksis før lovændringen i 2013 gjaldt for bødeniveauet i sammenlignelige sager. Retten har herunder lagt vægt på, at der er 4 forhold til pådømmelse, og at forholdene er begået forsætligt med en samlet tilbudssum fra selskabet på ca. _____ kr. over en periode på ca. 6 måneder. Forholdene må således betegnes som alvorlige overtrædelser af konkurrenceloven, og efter den dagældende konkurrencelovs forarbejder er udgangspunktet en bøde i intervallet 400.000 – 15 mio. kr. Retten har desuden lagt vægt på, at tiltalte ikke har opnået nogen økonomisk gevinst. Bøden er desuden fastsat under hensyntagen til selskabets omsætning, som i 2017 udgjorde _____ kr., og i 2018 er oplyst til ca. _____ kr.

De tiltalte skal betale sagens omkostninger som nedenfor anført.

Thi kendes for ret:

Nedrivningsaktieselskabet J. Jensen skal betale en bøde på 1 mio. kr.

skal betale en bøde på 25.000 kr. Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 14 dage.

skal betale en bøde på 25.000 kr. Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 14 dage.

De tiltalte skal in solidum betale sagens omkostninger.

Jette-Marie Sonne
Dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Hillerød, den 29. april 2019

Anja Birgitte Kestler
kontorfuldmægtig